

SPALIS * 2000 * OCTOBER

VOL 51/NR. 8

E G L U T Ė

SPALIS / OCTOBER / 2000 Vol. 51 / Nr. 8

TURINYS

- 1 VARDAN DIEVO, *Stasys Yla*
- 2 IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO
- 7 KIAUŠINIUS VIŠTYTĖ DĖJO, *Zenė Sadauskaitė*
- 7 JUOKŲ MAIŠELIS, *Martynas Vainilaitis*
- 8 LIETUVIŲ KALBOS SKYRELIS
- 10 IŠ ISTORIJOS LOBYNO
- 14 DU EŽIAI, *Martynas Vainilaitis*
- 15 IŠ PASAKŲ SKRYNIOS
- 20 MŪSŲ KŪRYBA
- 31 GALVOSŪKIAI
- 33 JUOKŲ MAIŠELIS
- 34 DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išeina 10 numerių per metus; prenumerata – 15 US dol., į Lietuvą ir kitus kraštus – 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taisyti ir tvarko savo nuožiūra.

REDAKCIJA: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo Taryba

REDAKTORĖ: Regina Kučienė

TECHNINĖ REDAKTORĖ: Audronė Norušienė

ADMINISTRATORIUS: Viktoras Kučas

13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Tel. (708) 301-6410; Fax: (708) 301-6410

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50, to Lithuania and other countries, \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Second class postage paid at Lockport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: EGLUTĖ, Lithuanian Educational Council of the USA Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.

Printed by Ričardo spaustuvė, Palos Hills, IL 60465

Vardan Dievo

Stasys Yla

Vardan Dievo aš keliuos,
Prie lovelės klūpau
Ir karštai karštai meldžiuos
Širdele ir lūpom.

Vardan Dievo aš skubu
Knygeles atskleisti –
Pasimokius bus smagu
Su vaikučiais žaisti.

Vardan Dievo... lig nakties
Man geram išlikti.
Kai mama lovelèn kvies,
Dieve, leisk užmigti.

...

Nuo pat ryto lig nakties.
Dievo akys man tešvies.

IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO

Užkeikta kunigaikštytė

Ant Apstės kranto stovėjo stipri kunigaikščio Girvydo pilis. Jo turtai buvo pasakiški, nesuskaičiuojami. Nieko netrūko jam: nei valgių, nei gėrimų, nei puikių gyvulių tvartuose, nei brangiausių ginklų bei papuošalų. Niekuomet vargšas neišeidavo iš pilies tuščiomis rankomis, nes kunigaikštis dosniai dalijo visiems dovanas prašydamas, kad jie pasimelstų ir išprašytų iš dievų jam dukterį, kurios jis taip troško.

Išklausė dievai kunigaikščio Girvydo prašymą ir padovanojo jam nuostabią dukrelę Selmytę.

Tai buvo labai graži ir protinga mergaitė, kuri augdama išgarsėjo visuose kraštuose. Daugelis jaunikaičių prašė jos rankos, bet ji visiems atsakydavo. Pagaliau atsirado jaunuolis, palenkęs Selmytės širdį. Kadangi jis patiko ir kunigaikščiui su žmona, todėl nutarta kelti šaunias vestuves.

Nepatenkinti jaunikaičiai nutarė atkeršyti. Vestuvių dieną didelis būrys jaunuolių atjojo ir užpuolė kunigaikščio Girvydo pilį. Nors gynėjai narsiai kovėsi, bet užpuolikų buvo daugiau ir jie veržte veržėsi pilin. Netrukus nuo užpuolikų laidomų ugninių strėlių ėmė degti mediniai pilies pastatai.

— O, galingoji Laima, visų mergaičių globėja, — ėmė melstis Selmytė, — išgelbėk mus nuo užpuolikų.

Vos tik ji ištarė tuos žodžius, galingoji Laima ją su visais artimaisiais nugramzdino į kalno gilumą ir uždarė prašmatniuose rūmuose. Ten ji pradėjo gyventi auksinio gaidžio saugoma, laukdama išsigelbėjimo. O užpuolikus deivė pavertė pilkaisiais akmenimis ir išbarstė visoje žemaičių žemėje.

Kartą vienas medžiotojas, besivydamas briedį, atsidūrė prie piliakalnio. Aplinkui augę krūmai sulaukė jo žirgą, o genamas briedis pradingo iš akių.

Apsuko žirgą ir jau norėjo grįžti atgal, bet tuo metu pamatė ant kalno stovinčias dvi labai gražias mergaites, kurios jam mojo rankomis, kviesdamos prisiartinti. Nepatenkintas, kad jį sutrukdė, prijojo arčiau. Mergaitės ėmė prašyti, kad jis išlaisvintų jas iš burtų, už ką jam bus gerai atsilyginta. Medžiotojas, nors ir susiraukęs, sutiko.

Tada mergaitės slaptu keliu jį nusivedė į kalno gilumą. Čia medžiotojas atsidūrė nepaprastai puikioje menėje, kurios viduje stovėjo brangiais akmenimis išpuošta skrynja, o ant jos tupėjo auksinis gaidys. Medžiotoją privedė prie skrynios ir paklausė, kurią mergaitę jis nori išvaduoti. „Man vis tiek, – abejingai atšovė medžiotojas, — svarbu, kad gerai užmokėtumėte už mano darbą“. Tada jam padavė raktą ir liepė tris kartus apsukti spynoje, kol gaidys tris kartus sugiedos.

Medžiotojas griebė raktą, skubėdamas atlikti pareigą, ir suriko iš skausmo. Raktas, taip degino ranką, kad vos ištvėrė vieną kartą apsukęs. Ranka nusviro lyg paralyžiuota. Tuo metu gaidys tris kartus sugiedojo. Medžiotojas pajuto, kad kažkas jį pagriebė už sprando ir trenkė nuo kalno žemyn, net kaulai subraškėjo. Išgirdo rūstų balsą: „Goduoli! Tau rūpėjo tik atlyginimas, o ne noras padėti nelaimės

ištiktiesiems. Nešdinkis šalin nuo kalno, kad čia tavo kojos daugiau nebūtų!" Jis atsikėlė ir labai susigėdęs nušlubavo namo.

Vieną rudens dieną keliavo neturtingas žmogus, nešdamasis maišelį su maisto produktais. Jo žmona sirgo, vaikai buvo alkani, o jis lankė gimines, prašydamas pagalbos. Giminaičiai dosniai sušelpė, ir dabar jis skubėjo namo pas saviškius.

Beeidamas pakelėje pamatė sėdinčią suvargusią mergaitę. Ji prašė, kad jos nepaliktų: esanti silpna, ir niekas jos nenori nakvynei priimti. Pasigailėjo žmogus ir, paėmęs už parankės, vedėsi su savimi. Pagaliau mergaitė ėmė verkti sakydama, kad toliau nepajėgia eiti.

Tada žmogus paėmė ją ant rankų ir ėmė nešti. Buvo labai sunku, bet jis nė negalvojo palikti bejėgės ligonės. Taip beeinant visiškai sutemo.

Po kurio laiko jis priėjo aukštą piliakalnį, ant kurio viršūnės žėrėjo daug žiburių.

— Nunešk mane ant šito kalno, – paprašė mergaitė, — gal tuose rūmuose gausim nakvynę.

Sunku buvo kopti į kalną, bet žmogus kabinosi iš paskutinių jėgų ir pagaliau pasiekė viršūnę. O, stebukle! Ant kalno stovėjo puikūs rūmai, kurių niekuomet čia nebuvo. Žmogus žiūrėjo akis išvertęs į šią grožybę, net pamiršęs, kad kopdamas į kalną pametė maišelį su maisto produktais.

Pasiekus kalną mergaitė nušoko jam nuo rankų ir sveika tvirta atsistojo prie rūmų durų. Ji išsitraukė iš kišenės sidabrinį raktelį, atrakino sunkias duris ir drąsiai žengė į pilies vidų, laikydama už rankos savo geradarį.

Čia juos sutiko garbinga kunigaikščių pora ir pakvietė į puikią menę, kur stovėjo stalias, apkrautas gražiausiais valgiais ir kvepiančiais vynais. Po vakarienės, dideliame jo džiaugsmui, kunigaikštienė pasakė, kad jis gali mergaitę palikti pilyje. Be to, tarnai atnešė jo maišelį, kurio jis nesitikėjo išvysti.

Skaniai pavakarieniavęs ir pailsėjęs išsiruošė namo. Tarnai palydėjo į pakalnę ir palinkėjo laimingo kelio. Kai paėjęs kelis žingsnius atsisukęs pažvelgė į kalną, ten nebuvo rūmų, nešvietė joks žiburėlis.

Namiškiai jį sutiko su džiaugsmu, labai pasiilgę. Apspitei vaikai ėmė pasakoti, kad pas juos atėjo į svečius mergaitė, vardu Selmytė. Atnešė valgyti ir gerti. Kaip jis nustebo, kai įėjęs vidun pažino tą pačią mergaitę, kurią nešė į kalną ir paliko rūmuose.

— Gerasis žmogau, — pasakė mergaitė, — vakar manęs pasigailėjai, o dabar man atėjo laikas geru už gerą atsilyginti. Kviesk visą šeimą prie stalo ir valgykit nors vieną kartą iki soties. Kiekvieną dieną ant šio stalo rasit tiek valgių ir gėrimų, kad pakaks visai dienai. O dabar pažiūrėk į savo krepšelį.

Jis atrišo krepšelį ir išvydo daugybę auksinių pinigų. Atsisuko į mergaitę, norėdamas jai padėkoti, bet ji jau buvo išnykusi.

Bet ne visiems pilies valdovai buvo geraširdžiai. Vienas piemuo, daug girdėjęs apie gerąją kunigaikštienę ir jos dukrą, nuolat pagelbstinčią žmonėms, nusprendė tuo pasinaudoti. Naktį nuėjo ant pilies kalno, ėmė verkti ir šaukti pilies valdovą. Po kurio laiko prieš jį atsistojo graži ponija.

— Ko verki, berniuk? — paklausė.

— Kaip aš neverksiu, — pradėjo meluoti piemuo, — šiandien vilkai

papjovė du geriausius mano žirgus. Dabar šeimininkas man gyvam kailį nudirs.

Ponia mostelėjo ranka ir iš kažkur atsiradęs tarnas jau laikė už pavadžių du puikius žirgus.

— Veskis, berniuk, žirgus, – maloniai pasakė ponia.

Piemuo pagriebė pavadžius ir, net nepadėkojęs poniai, pasileido nuo kalno žemyn. Žirgai klusniai jį sekė iki kelio, bet vos tik kanopos palietė kelią, pašoko ir garsiai žvengdami pasileido pirmyn, nešdami piemenį kaip sausą šiaudelį. Visą naktį jį valkiojo po pelkes ir arimus. Suplyšo drabužiai, iki kraujo nusidraskė oda. Ryte žirgai prapuolė, o piemuo liko kaip musę kandęs.

Ir dabar, sako, pilies valdovai padeda vargšams žmonėms ir išjuokia goduolius bei melagius.

Kiaušinius vištytė dėjo...

Zenė Sadauskaitė

Kiaušinius vištytė dėjo,
Rinkti juos gaidys padėjo.
Kai, sukrovę į ratus,
Vežė turgun pro vartus,
Vežimėlio ratas lūžo,
O kiaušiniai –
Tekšt! Sudužo...
Kiaušinieneį keps ant lapų,
Kad kvepėtų, bers jie krapų...
Lukštas dūžta kai kada.
Juk nedidelė bėda!..

JUOKŲ MAIŠELIS

Martynas Vainilaitis

Nešė meškinas
Pro šalį
Jums, vaikai,
Juokų maišelį.
Bet užkliudęs
Kelmą seną –
Blinkt į samanas
Ir stena.

Maišo siūlės –
Drykst –
Prairol,
Chi, chi, chi! –
Juokai pabiro
Rauda meškinas
Prie tako.

— Cit, storuli! –
Lapė sako. –
Pasikviesime
Vaikus
Ir surankiosim
Juokus!

LIETUVIŲ KALBOS SKYRELIS

Šarada – mįslė.

Iš piešinių ir įrašų atspėkite sudurtinius žodžius ir užrašykite juos.

1. Erškėt		10.	grąž
2. Gar		11.	ląst
3. Kiet		12.	šluost
4. Rug		13.	lizd
5. Nakt		14.	sak
6. Brang		15.	ėd
7. Kiaur		16.	gal
8. Dvi		17.	stat
9. Daug		18.	tašk

Ką matė?

a per pievą rado taką –
Matė žiogą, medžio šaką.
Matė kuosą, varną, šarką,
Nes pasuko ji į parką.

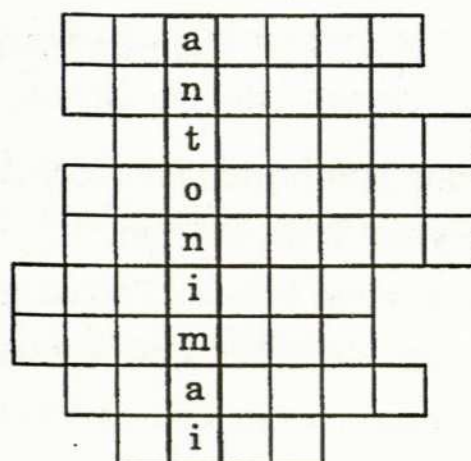
e užėjo į trobelę,
Rado seną ten senele:
Ji bandelę krosny kepė,
O senelis vijo katę.

Sudarykite kryžiažodį „Žodžiai draugai ir žodžiai priešai“. Parašykite duotam žodžiui po 1-2 sinonimus ir po antonimą.

Sinonimai

1. Dailus, ...
2. Darbštus, ...
3. Silpnas, ...
4. Plonėti, ...
5. Liūdnas, ...
6. Nutūpti, ...
7. Ilgas, ...
8. Priešas, ...
9. Niekas, ...

Antonimai

Sinonimų ir antonimų grumtynės.

Žaidžiama 3-is grupėmis arba, jei klasėje, – eilėmis.

Vienos eilės žaidėjas pasako žodį, kitos – sinonimą, trečios – antonimą. Nerandantis reikiamo žodžio ar nepataikęs lieka stovėti. „Nukautas“ gali būti ir tas žaidėjas, kuris pasako žodį, neturintį sinonimų ar antonimų.

Pralaimi ta eilė, kurioje daugiausia stovinčių žaidėjų.

Variantas „Antonimų karas“.

Iš šių 14-os raidžių sudarykite kiek galima daugiau žodžių

M K A L E N A T D O R I U S

IŠ ISTORIJS LOBYNO

BARTENŠTEINO PILY

Birutė Baltrušaitytė

Šita žemė jam primindavo Žemaitiją. Į Didžiąją Lietuvą, juolab į Trakų ežerynus, ji nepanėšėjo.

Vytautas seniai bebuvo Trakuose. Ištikimi žmonės šnekėjo, kad jo tėvas Kęstutis dar prieš savo baisiąją mirtį Krėvos pilies požemyje sapnavęs Trakus, kurių vandenys tvieskė šalta raudona šviesa.

Vytautas ligi šiol nežino, ar jo tėvą nužudė Jogailos bendrai, ar jisai pats nutraukė savo gyvenimo siūlą. Sūnus netgi nematė tėvo laidotuvių, neregėjo, kaip jo siela, atsiskyrusi nuo laužo dūmų, nuplasnojo daug linkui.

Jis žiūrėjo pro siaurą Bartenšteino pilies langą. Dabar čia gyveno. Laukė kryžiuočių pagalbos. Tarėsi ir su žemaičiais. Tiktai vieno geidė – grįžti į Lietuvą, pamatyti Trakus ir Vilnių. Geidė Didžiojo Kunigaikščio valdžios. Geidė atpildo piktadariams. Ir

teisybės. O teisybės nebuvo niekur.

Tyliai prasivėrė durys. Vytautas žaibiškai grįžtelėjo atgal. Rankos ūmai susigniauzė į kumščius. Stipraus vyro paprotys. Čionai, storasienėj Ordino pily, reikėjo būti akylam ir ausylam. Tiesa, Ordinas pavedė jam valdyti pilį, tačiau galėjo ją bemat atimti atgal. Vytautas, didžiojo Kęstučio sūnus, sulaukęs keturiasdešimties metų, neturėjo savo pastogės. Skaudu neturėti namų, glaustis po šaltu svetimo paukščio sparnu. Tasai paukštis primena vanagą.

Prie jo artinosi sesuo Ringailė. Kai ji vaikščiodavo kieme, visi atsisukdavo. Graži buvo.

— Kunigaikšti... – prašneko ji nedrąsiai. Vytauto akys švelniai sužvilgo. Ringailė išdrįso kalbėti toliau:

— Broli...

O Vytautas pagalvojo: kaip seniai jis buvo šauktas „Sūnau...”

— Ką pasakysi, Ringaile?

Tarpusavyje jie šnekėdavos lietuviškai, o aplinkui – kieme ir menėse – išgirsi tik vokišką kalbą. Pilies bažnyčioje gaudė vargonai, senovinėse knygose spindėjo auksu išrašyti lotyniški rašmenys. Vytautas mokėjo vokiškai ir gudiškai, susišnekėdavo su totoriais. Kunigaikštienė Ona mėgo švelnius fleitos garsus, skambančius per puotas menėje. Ten ant stalo dėdavo brangius indus, ir tviskėdavo mėnulio šviesa sidabro taurės. Tiktai taurės buvo svetimos.

— Pasiuntiniai jau prie vartų, broli, – pratarė Ringailė.

Vytautas nuėjo prie kito lango, kur geriau matyti vartai. Anapus vartų spietėsi raitelių būrys. Puikūs buvo jų žirgai, tiktai kitaip pabalnoti. Maskvėnų raiteliai. Atvyko pasiimti kunigaikštytės Sofijos. Lydės jo dukterį į svečią žemę pas Maskvos kunigaikštį Vasylių. Bus vestuvės pagal bizantiškus papročius. O Vytautas dar liks čia. Akys nukrypo anapus mūro sienos, anapus svetimų raitelių. Ten toli, ligi pat

horizonto, tyvuliavo didžiuliai miškai. Kažkada jie priklausė bartų genčiai, priklausė laisvajai prūsų žemei. Pasakoja, kad bartų vadas Divonis, Loku vadintas, krito nelygioj kovoje. Ir pražuvo bartai. Neduokdie, jei taip žūtų Lietuva!..

Reikėjo eiti, svečių pasitikti.

Pustamsiam koridoriuje blykstelėjo mirgantis žvakės lopinėlis. Tai ištikimas tarnas Gerbutas. Kunigaikštienė Ona jį surado. Jinai išmano žmones. Vokiečiai paskleidė gandą, kad Ona esanti burtininkė. Žiniuonė. Girdi, kaip ji galėjusi vyrą iš tikros prapulties, iš Jogailos kalėjimo, išvaduoti... Argi tai moters, tegu ir kunigaikštienės, jėgomis?! Žiniuonė, daugiau nieko!..

Gerbutas žemai lenkėsi Vytautui. Akyse – nebylus prašymas.

— Bylok! – paliepė kunigaikštis.

— Kunige, – skubėjo Gerbutas, vis dairydamasis, ar kas nemato, negirdi jo. — Didysis kunige, kai susigiminiuosi su maskvėnais, kai taviškiai žemaičiai parems tave kaip tikrą tėvą, ar... – senis užsikirto.

— Sakyk! – nekantravo Vytautas. Reikėjo eiti. Ir ko jis čia su tuo Gerbutu...

— Ar prisiminsi nelaimingą Bartą, kai vėlei tapsi Lietuvos valdovu? – pagaliau išpyškino senis.

Smilktelejo širdį, lyg kas dūręs būtų. Tas Gerbutas... ar tik ne senųjų prūsų žynių palikuonis... Kaip jis numano viską?.. Perskaito mintis, lygiai kaip kunigaikštienė Ona... Ką jam atsakyti?

Senis neatstojo. Jis sugriebė Vytauto drabužio skverną. Paskui paleido ir ūmai susmuko prie kunigaikščio kojų. Išmesta žvakė riedėjo grindimis, ir geso jos blausi liepsnelė, tarpais nešviesdama niūrias sienas, ant kurių kabojo sukryžiuoti kalavijai.

— Gal padėsi mums išsivaduoti nuo Ordino... – sušnibždėjo senis.

Kiek iš jo laukiama — Žemaitijoje, Trakuose, senojoje Bartos

žemėje! Dangaus valdove, sustiprink mane!

Vytautas nė pats nesusigaudė, į ką kreipiasi: į pagonių dievus ar į didį visagalį krikščionių Dievą. Jis tikėjo begalinėse pasaulių platybėse yra kažkas, kas lemia likimą ir ko žmogui regėti neleista...

Koridoriaus gale pasigirdo žingsniai. Padvelkė nežinia.

— Kelkis, – paliepė Vytautas seniui.

Tas pakilo, negrabūs pirštai ieškojo žvakigalio.

Vytautas skubėjo durų link, tačiau akimirksnį padvejojęs grįžo prie senio, uždėjo ranką ant jo sudžiūvusio peties. Sunki jo ranka buvo.

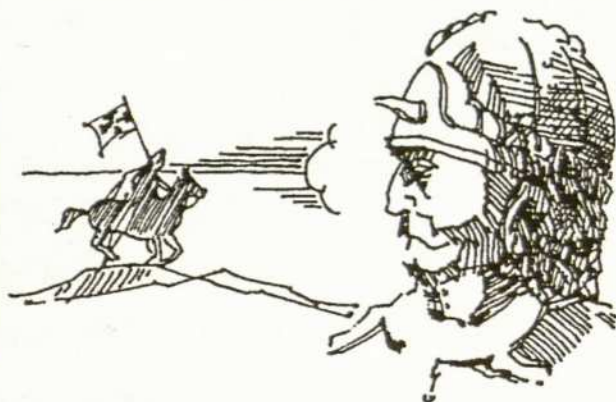
— Dideli darbai laukia, – tepasakė jis.

— Telaimina tave dievai! – atsiliepė Gerbutas.

Vytautas ėjo sutikti pasiuntinių. Jo žingsniai, karališki, garsūs, aidėjo tuščioje menėje. Širdis plakė trankiai, lyg bylotų: „Ištverti. Grįžti į Trakus, į Vilnių. Vyrai lemia nurungti priešus. Visus. Savus ir svetimus. Savus ir svetimus... Sa-vus..."

PALIAUBOS SU KRYŽIUOČIAIS

1	2	3	4

Įrašę tinkamas datas, paryškintuose langeliuose matysite, kada Kęstutis ir Jogaila sudarė 10 metų paliaubas su kryžiuočiais.

1. Kada mirė Vytautas?
2. Kurie metai laikomi Lietuvos valstybės pradžia?
3. Kada mirė Algirdas?
4. Kada pradėjo valdyti Vytenis?

Ežys

Prie upės po senu ąžuolu
Julija pamatė ežį. Ežys ją
taip pat pamatė – susirietė į
kamuolį ir nė krust. Julija
norėjo jį paimti. Ežys
sujudėjo ir įdūrė jai į pirštą.

— Ak, tu ežy!

Na, gerai gerai...

Lik sveikas!

Saldžių sapnų per
žiemą!

Ežys skuba tapu tapu...

Visi medžiai jau be lapų!

Ąžuole, gal užmigai,

Kam senus lapus laikai?

DU EŽIAI

Martynas Vainilaitis

*Puku-puku – du ežiai,
Du ežiai kaip garvežiai.
Puku-puku – per kelmyną
Pas barsuką, pas kaimyną.*

*— Ei, kaimyne, kelk iš miego,
Nebėra šilely sniego!
Iš pietų paukšteliai grįžta,
Pumpurų kepurės plyšta,
O ant mudviejų spyglių
Šoka šimtas spindulių!*

IŠ PASAKŲ SKRYNIOS

ĮVYKIS, PAKEITĖS BALTOJO MIESTO GYVENIMĄ

Rasa Lužytė

Baltajame mieste taip pat gyveno Spalviukai: jie buvo baltai apsirengę ir viskas jų mieste buvo akinamai balta. Šio miesto spalviukai, beje, kaip ir kitų miestų spalviukai, buvo nevienodi: vieni buvo baltulės, o kiti – baltuliai. Be to, kiekvienas jų turėjo vardus. Tačiau svarbiausia, kad kai kurie iš jų turėjo ir profesijas. Tokie mokyti spalviukai gyveno atskiroje gatvėje pačiame miesto centre gražiuose baltuose namuose. Namus mokėjo statyti visi, tačiau projektuoti mokėjo tik architektas Namelis. Vandentiekį taip pat galėjo įrengti bet kas, tačiau viskam vadovavo Vamzdelis. Aplink namus augo medžiai, krūmai, obelys, apelsinmedžiai, kuriuos prižiūrėjo patys spalviukai, tačiau jie visada tardavosi su vyriausiuoju sodininku Medeliu. Taigi baltuliai, kurie išmanė kažką geriau negu kas kitas, ir gyveno pačiame miesto centre. Bet labiausiai mums rūpi Švelnumo gatvės 7-asis namas, kuriame gyveno šios knygos herojai: jau minėtieji Namelis, Vamzdelis, Medelis, o taip pat muzikantas Natukas, šokėjas Lengvytis, dainininkė Muzikytė, gydytoja Čiaudukė, mechanikas Suktukas, poetė Svajūnė, dailininkas Dažulis, skulptorius Raiželis bei išsiblaškęs išradėjas su akiniais

Radutis. Jų namas buvo vynuogės kekė, pastatyta aukštin kojom. Šiame name buvo labai daug kambarių, nes kiekvienas kambarys – vynuogė. Šiaip jau net pats architektas Namelis nebūtų suskaičiavęs, kiek aukštų čia buvo, nes namas buvo tikra vynuogės kopija, o pabandykite patys suskaičiuoti, kiek vynuogės kekėje aukštų!

Šį įspūdingą namą supo sodas, jei taip galima pavadinti baltą alėją su baltais medžiais ir baltomis gėlėmis. Mums tai atrodo labai nuobodu, bet baltuliai taip nemanė. Jei ravėjo baltas piktžolės ir gėrėjosi baltais rožių, pienių, tulpių, gvazdikų ir kitų gėlių žiedais, rinko prisirpusius baltus obuolius, slyvas, kriaušes, apelsinus, persikus, bananus ir su malonumu valgė baltas morkas, kopūstus, burokus bei kitas daržoves.

Tačiau vieną gražų saulėtą rytą ši balta ramybė subyrėjo kaip trapus pyragas. Vynuogių namą sudrebino garsus riksmas ir bildesys. Visi gyventojai, užsimiegoję ir išsigandę, išlėkė pro duris ir iš nuostabos neteko žado: laiptais kaip akis išdegęs lėkė išradėjas Radutis ir garsiausiai šaukė:

— Ei, aš radau, kelkitės, aš radau, jūs tik pažiūrėkit!

Radutis bėgiojo nuo vienu durų prie kitų, spaudė visus paeiliui glėbyje, bučiavo, kol galų gale išblaškė iš miegų ir sušuko:

— Ateikit! Tai neįtikėtina, tai nesuvokiama! – Ir išbėgo į sodą.

Kiti, susižvalgę ir pasimėtę, nuskubėjo paskui jį. Kandžioji poetė Svajūnė burbtelėjo:

— Tikriausiai rado sode nukritusį mėnulį arba pastipusią pelę.

Sode Radutis buvo pastatęs stalą ir dabar lakstė aplink jį, lyg tai būtų didžiausias pasaulyje turtas.

— Ateikit, – pamojo jis draugams. Visi susirinko prie stalo ir laukiamai pažvelgė į Radutį. Šis švytėjo kaip saulė. Įkišo ranką į kišenę

ir išsitraukė kažkokį trikampį permatomą daiktą. Paskui atsargiai padėjo jį ant stalo.

— Jūs stovėkit čia, – parodė savo draugams į stalo kraštus. — O dabar žiūrėkite, – sušnabždėjo ir, užgniaužęs kvapą, pradėjo sukioti tą permatomą trikampį prieš saulę. Visi taip pat užsikrėtė paslaptinga atmosfera ir nekvėpuodami stebėjo. Tačiau nieko neatsitiko. Pagaliau, praėjus penkioms minutėms, neištvėrė visada alkanas mechanikas Suktukas. Jis nepatenkintai truktelėjo nosimi ir tarė Radučiuui:

— Tai naujas žadinimo būdas? Jis nepasiteisino. Žadintuvas daug geresnis tavo išradimas. Ir apskritai aš išalkau, – ir jis pasisuko eiti. Sukruto ir kiti. Tačiau staiga kažkas atsitiko. Nenusakomas spindesys apakino visus ir sekundę visiems nustojo plakusi širdis iš nuostabos. Paskui akyse ėmė raibuliuoti, žibėti ir mirgėti. Staiga visas sodas nušvito nematytomis juostomis, kurios buvo tokios gražios, kad užėmė žadą. Visi stovėjo lyg įbesti ir išsižioję stebėjo, kaip mirga tos juostos ant medžių, gėlių, krūmų. Taip praėjo kelios minutės. Po to visa tai dingo. Radutis stovėjo išsišiepęs iki ausų ir pergalingai žvelgė į savo draugus. Pirmasis atgavo žadą šokėjas Lengvytis. Jis pasižnaibė skruostus, timptelėjo už nosies, apsidairė ir tyliai pralemeno:

— Aš galvočiau, kad sapnuoju, tačiau aš nemiegu.

— Ne, tu tikrai nemiegi! – sušuko Radutis. — Jūs nė vienas nesapnuojate, tai buvo visiškai tikra!

— Kas tas „tai“? – paklausė vis dar apstulbusi Čiaudukė.

— „Tai“ – balta spalva, – iškilmingai pareiškė Radutis.

— Bet balta spalva ne tokia, – tarė Dažulis. — Balta spalva yra štai tokia, – ir jis mostelėjo ranka į sodą. — Na, ji gali būti labai įvairi: tamsesnė, šviesesnė, tačiau ne tokia... raibuliuojanti.

— Gali, Dažuli, gali, – linksmi sušuko Radutis. — Ir labiausiai tai

patiks tau, nes dabar galėsi tapyti tokius paveikslus, kokių niekas mieste nematė! Dabar mes galėsime viską nudažyti tokia spalva, kokia tik panorėsime! Aš tuojau jums viską paaiškinsiu: šiandien ryte tobulinau didinamąjį stiklą, bet negalėjau rasti tokio storo stiklo, kokio man reikėjo. Ir staiga prisiminiau, kad Raiželis turi išraižęs stiklinį trikampį, kuris vadinasi prizmė, savo geometrinių figūrų parodai. Pamaniau, kad Raiželis labai nesupyks, jei pabandysiu iš jos padaryti didinamąjį stiklą. Taigi aš paėmiau prizmę ir apžiūrėjau prieš saulę. Štai tuomet tai ir atsitiko: mano kambarys nušvito tokiomis juostomis, kokias ir jūs ką tik matėte. Iš pradžių aš labai išsigandau, bet po to pamaniau, kad atradau dar vieną didinamojo stiklo savybę. Tuomet paėmiau savo stiklą ir visaip varčiau jį prieš saulę, tačiau nieko panašaus neįvyko. Taigi vėl pagriebiau prizmę ir šį kartą kambarys vėl nušvito tomis keistomis juostomis. Ir tada supratau, kad prizmė išskaidė saulės spindulį į daugybę juostų. Paskui aš suskaičiavau, kad juostų yra septynios. Saulės spindulys baltas, vadinasi, balta spalva susideda iš tų septynių juostų, o kitaip – spalvų. Taigi aš atradau spalvas! Dabar mes galime būti spalvoti, mes galime papuošti miestą, nudažyti kelius ir takelius, ir viskas tuomet taip nuostabiai ribuliuos, kaip ką tik šis sodas!

Draugai klausėsi net išsižioję. Paskui Raiželis suprato:

— Ir aš prisidėjau prie šio išradimo. Gal gali dar kartą parodyti tą stebuklą?

Radutis paėmė prizmę ir pradėjo sukioti ją prieš saulę. Ir vėl lyg sapne visas sodas nušvito įvairiaspalvėmis juostomis. Visi žiūrėjo kaip užburti, o Muzikytė staiga šoko į tą spalvų sūkurį ir ėmė šokti, suktis ratu, juokdamasi iš visos širdies. Jos platūs naktiniai žibėjo visomis

spalvomis, plaukai plaikstėsi ir spindėjo čia viena, čia kita spalva. Ji atrodė kaip fejė. Ir tada visi puolė paskui ją, susikibo už rankų ir ėmė šokti, raibuliuodami ir mirgėdami visomis spalvomis, gėrėjosi ir laimingai šūkčiojo:

— Ak! Kaip gražu, kaip gera!

Staiga poetė Svajūnė sustojo ir tarė:

— Klausykite, aš sukūriau eilėraštį:

*Čia viskas taip balta, tačiau iš tiesų
Net kvapą užgniauzia nuo grožio spalvų.
Dabar visuomet mūsų miestas spindės
Ir medžiai, ir gėlės kaip sapnas žibės!*

Paskui Medelis netikėtai pasiūlė:

— Reikia sukviesti visus miesto gyventojus ir padaryti šventę.

— Taip, – pritarė ir kiti, – reikia visiems parodyti tokį stebuklą!

MŪSŲ KŪRYBA

GRYBO PILIS

Vieną kartą senai senai, kai gyveno Kunigaikštis Vytautas, jo šnipai jam pasakė, kad Lietuva bus užpulta argentiniečių. Nei Vytautas, nei jo patarėjai nieko nežinojo apie tuos argentiniečius. Jie nežinojo, kaip apsiginti. Visą dieną posėdžiavo ir pagaliau vėlai vakare nuėjo gulti.

Tą naktį, Vytautas susapnavo labai keistą sapną, kad vaikščiojo miške ir netyčia užmynė ant grybo. Jis gailėjosi, kad užlipo ant grybo, ir pakėlęs koją pažiūrėjo į sutrintą grybą. Labai nustebo pamatęs, kad nebuvo grybo, prilipusio prie bato. Pažiūrėjo vėl į žemę ir pamatė, kad grybas nesutrintas, bet visai sveikas. Vytautas negalėjo suprasti kas atsitiko, nes jis tikrai užlipo ant grybo. Jam bežiūrint į grybą, prabėgo dešimt didelių žirgų. Kiekvienas žirgas užlipo ant grybo. Bet kai žirgai prabėgo, ir Vytautas vėl pažiūrėjo į grybą, tas buvo visai sveikas.

Pabudęs Vytautas papasakojo savo sapną žmonai Onai. Ona išklausiusi sapną priminė Vytautui, kad jo senelis Gediminas sapnavo panašų sapną. Jie nutarė nueiti pas čigonę burtininkę ir paklausti ką sapnas reiškia. Ji išklausiusi išaiškino, kad tas grybas buvo stebuklingas. Jis galės Lietuvą išgelbėti. Jei Vytautas pastatytų tokį grybą iš akmenų, niekas nenugalėtų kariuomenės, kuri būtų pasislėpusi tame grybe.

Vytautas su visais miesto gyventojais sunkiai dirbo penkias dienas ir naktis, kol pastatė Grybo pilį. Sekantį rytą pasiuntinys atbėgo su žinia, kad argentiniečiai jau atjoja. Vytautas su visais savo tautiečiais subėgo į Grybo pilį.

Kai argentiniečiai prijojo, nei kardai, nei šūviai negalėjo pažeisti

pilies. Kai jie nutarė uždegti pilį, ugnis pilies nesudegino, bet visi argentiniečiai apalpo nuo karščio ir mirė. Tada Vytautas su savo tautiečiais laimingai gyveno, nes visi priešai, išgirdę apie Grybo pilį, nedrįso Lietuvos daugiau pulti.

Vytas Karalius, 7 sk.

Maironio lit. mokykla (Lemontas)

VIZIJA

Penkioliktam šimtmetį, kai Lietuva buvo plati ir stipri Kazimieras dažnai atvažiuodavo į Vilnių. Jo tėvas, taip pat Kazimieras vardu, buvo Lenkijos karalius. Kartą jis pernakvojęs Trakų pilyje norėjo aplankyti savo draugus ir pasivaikščioti gražioje gamtoje. Pavargęs Kazimieras užmigo, bet buvo prikeltas angelo. Angelas paėmė Kazimiero ranką ir jie nuskrido tolyn į Lietuvos ateitį. Jis pamatė tikrą tragediją. Žmonės buvo pavargę, sunykę, nešė sunkią baudžiavos našta. Jis buvo labai išgazdintas ir nusiminęs. Lietuvą supo iš visų šonų didelis pavojus. Didžiulis slibinas slinko link Lietuvos. Jo akys žybčiojo kaip žaibai ir žemė pradėjo drebėti. Žmonės išsigandę rėkė ir bėgo iš savo namų. Kiti bėgo iš Lietuvos. Kazimieras pasidarė dar liūdnesnis. Jis nenorėjo, kad slibinas sumindžiotų Lietuvą ir jos žmones. Tada jis atkreipė dėmesį į save. Pakėlė ranką ir staiga – slibinas sustojo. Kazimieras griežtai įsakė slibinui, „Niekada negrįšk į šitą kraštą! Čia mano tėvynė, Lietuva!“ Slibinas išsigando ir pradėjo trauktis nuo Lietuvos. Tik liko miglos. Angelas sugrąžino atgal Kazimierą į Trakus ir paliko jį susimąsčiusį. Po tos dienos Kazimieras pradėjo melstis kiekvieną dieną prie bažnyčios durų. Dievas išklausė jo maldas. Kazimieras mirė jaunas, tik 25-rių metų. Jis tapo šventuoju ir Lietuvos globėju.

Lina Maciūnaitė, 7 sk.

V. Krėvės lit. mokykla (Philadelphia)

MANO SENELIO PRISIMINIMAI APIE LIETUVĄ

Aš Kristina Neimantaitė. Gyvenu Tilžėje. Mokausi aštuntoje klasėje. Lietuvių kalbos mane moko mokytoja Elzbieta, kuri jau trejus metus dirba aštuntoje vidurinėje mokykloje.

Noriu papasakoti apie savo senelį. Jis labai mylėjo Lietuvą, jos žmones. Man padovanojo knygutę „Moki žodį – žinai kelią“. Mano mama rusė, bet ji taip pat lanko lietuvių kalbos užsiėmimus ir kartu su manimi mokosi.

Senelio jau nebėra... Liko tik jo prisiminimai apie Lietuvą.

Daug metų mano senelis praleido tremtyje, Sibiro taigose. Ten buvo labai šaltos žiemos, reikėjo sunkiai dirbti keturiolika-šešiolika valandų per parą. Daug jo draugų liko ten amžinai... Tik atgavus Lietuvai nepriklausomybę, senelis buvo reabilituotas.

Senelis man sakydavo: „Vaikeli, tik nepamiršk lietuvių kalbos, atmink, kad tavo gyslomis teka lietuvio kraujas. Mylėk savo žemę, kaip aš ją mylėjau“. Atsisėdęs ant laiptelių, jis mėgdavo pasakoti Lietuvos istoriją. Sužinojau, kaip atklydo baltų gentys į šitą žemę ir pasiliko joje gyventi. Jis džiaugdavosi, kaip Lietuvoje krinta žemėn obuoliai, gurga upeliai, parskrenda gandrai ir peri vaikus. Gimtieji namai, išbėgioti laukai, išvaikščioti miško takeliai, ežerų pakrantės. Dažnai nusibraukdavo ašarą, kad sulaukė laisvos Lietuvos, kad visi gali laisvai kalbėti lietuviškai, bendrauti.

Senelio atsiminimuose radau tokį sakinį: „Mylėk, vaikeli, šitą žemę, kaip aš ją mylėjau. Ši žemė senolių basomis kojomis išbraidyta“. Bet taip atsitiko, kad mes gyvename Sovetske (Tilžėje), kad aplink žmonės kalba kita kalba. Mano mylimas senelis visada norėdavo kažką nuveikti

dėl Lietuvos ir didžiuodavosi Vyriausybės pastangomis ir rūpinimusi Karaliaučiaus krašte gyvenančiomis lietuvių šeimomis.

Kai mokytoja Elzbieta mus nuvežė į Tolminkiemį, supratau, kur mano žemės ištakos. Aš visada išliksiu lietuve, nors ir gyvendama kitoje žemėje.

Aš didžiuojuosi savo seneliu ir dėkinga mokytojai Elzbietai, kuri mane moko mylėti Lietuvą ir lietuviškai kalbėti.

Kristina Neimantaitė

Karaliaučiaus krašto

Tilžės 8-osios vidurinės mokyklos

VIII klasės mokinė

ŽALTYTIS

Senovėje buvęs ežeras Žaltytis, vadinamas taip ne dėl to kad kažkoks galvočius žmogelis jį pavadino. Jis gavo tokį pavadinimą iš netikėtos istorijos.

Paūgėjusi Elenytė išėjo iš namų ir nuklydo į gilią miško tankumynę. Eidama nepamatė to gudruolio žalčio. Atsisukusi, įdėmiai pažiūrėjusi jį pamatė ir ėmė bėgti. Pribėgo gilų liūną ir nebežino kur dėtis. Vedama smalsumo ji išdrįso žengti žingsnį. Tai buvo nuostabu. Ji lyg angelas peržengė liūną ir nubėgo. Žaltys taip pat užšliuozė ant to liūno ir tik pliumt, įkrito. Liūnas prasiskleidė ir pavirto ežeru. Ežeras ir dabar telkšo, pavadintas Žaltyčio vardu.

Dovilė Mameniškytė, 4 kl.

Utenos Krašiuonos pagr. mokykla

GANDRAS

Kartą gyveno du berniukai, geriausi draugai – Vytas ir Rimas. Jie kasdien kartu žaisdavo. Vieną karštą dieną vasaros gale, kai jau mokslo metai prasidėjo, Rimas ir Vytas ėjo namo iš mokyklos. Rimas sakė, „Eikime ilgesniu keliu šalia upės ir galėsime atsivėsinti.“

„Gera!“, atsakė Vytas. Kai jie priėjo prie upės, berniukai rado gandrą. Gandras pakėlė savo koją ir draugai pamatė, kad kažkas veržė jo koją.

„Atrodo, kad jam reikia pagalbos, bet ką mes galime padaryti?“ klausė Vytas.

„Aš žinau,“ sušuko Rimas, ir jis pradėjo bėgti namo. Vytas pagriebė gandrą ir bėgo iš paskos. Kai Vytas ir Rimas grįžo namo, Rimas surado seną laikraštį ir parodė Vytui šią reklamą:

GYVULIŲ DAKTARAS IGIS
galit **BETKOKI** gyvulį išgydyti!

Laukinius ir naminius...

didelius ir mažus...

senus ir jaunus!

Jeigu kam reikia pagalbos,
paskambinkite – 188-9028.

MES VISIEM PADĖSIM!!!

Daktaras Igis

„Paskambinkim!“ šaukė Vytas ir jis nubėgo prie telefono.

Vytas viską papasakojo ir Daktaras Igis sakė, „Tas bus lengva pataisyti. Mano adresas yra 36451 Vyšnių gatvė. Pasimatysime.“

„Mes galėsime nueiti pėsti, yra taip arti tavo namų Rimai,“ sakė Vytas.

„Pasakykim mamytėms kur mes einam.“ Berniukai papasakojo mamoms kas buvo įvykę ir kokie buvo planai. Abidvi mamos sutiko, tik prašė, kad jie grįžtų vakarienei. Berniukai išbėgo pro duris, Vytas laikė gandrą. Kai jie nuvyko pas Daktarą Igi, jis jų jau laukė prie durų.

„Ateikite į vidų, galėsiu geriau matyti kas apsiviniuoja ant gandos kojos,“ liepė Daktaras Igis. Kai jie įėjo, Vytas padėjo gandrą ant stalo. Daktaras pasižiūrėjo ir sakė, „Čia yra gabalas skardinės.“ Jis nuėmė skardinę su replėm ir pamatė ant kojos mažą žaizdą. Daktaras Igis užviniuoja tvarsčiu koją ir nunešė gandrą į kiemą. Kiemas buvo aptvertas net iš viršaus, kad paukščiai negalėtų išskristi. Berniukai padėkojo daktarui, kad jis išgelbėjo gandrą.

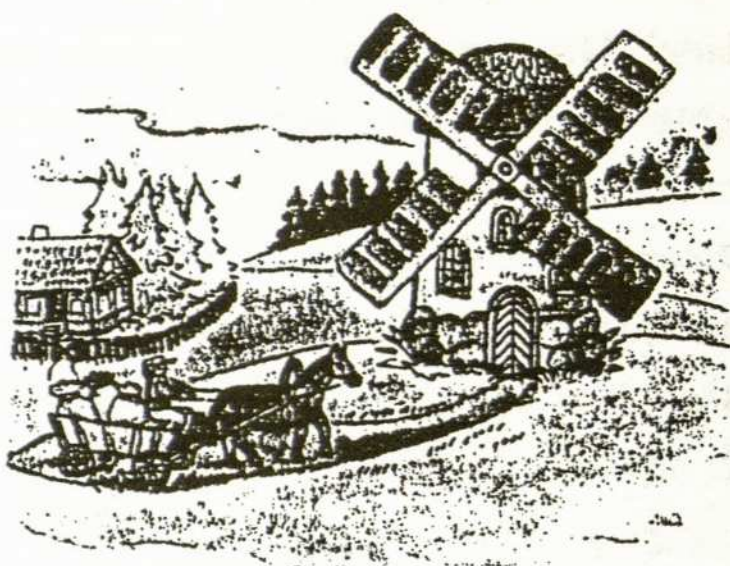
Šis nuotykis padarė tokį gerą įspūdį berniukams, kad Vytas ir Rimas nutarė, kad jie norėtų dirbti su Daktaru Igiu. Daktaras sutiko juos išmokyti kaip prižiūrėti gyvulius. Jie susitarė, kad berniukai kasdien po mokyklos ateis vienai valandai. Vytas ir Rimas labai apsidžiaugė ir viską papasakojo tėveliams vakarienės metu.

Liana Bandžiulytė, 3 sk.

Šv. Kazimiero lit. mokykla Los Angeles

MEDINIS RAKTELIS ARBA „BUM BUM PINKLĖS“

Aš ištisus mokslo metus svajojau turėti kaime senovinę sodybą, kur aš galėčiau pasipuošti kaip ponaite pūsta suknele, kur leisčiau savo vasarą kartu su pusbroliais, gyvenančiais Vilniuje.

Tokia buvo mano svajonė. Beveik visos mano svajonės netikėtai tapdavo tikrove.

Mokslo metai pasibaigė. Atėjo laikas važiuoti į Lietuvą. Kai aš važiuoju traukiniu į Lietuvą, traukinys atrodo ypatingai išdailintas, saulėje mirga geltonos raidės „Maskva-Vilnius“. Traukinys visą kelią virpa iš džiaugsmo – rytoj jis jau Lietuvoje. O aš irgi virpu. Nutraukusi gėlėtas užuolaidėles nuo lango, žiūriu į besileidžiančią saulę ir kiaurą naktį laukiu, kol pasirodys Lietuvos laukai. Laukiu ir svajoju apie senovinę pirkį, didžiulį sodą, kuriame vaikštau tarp ilgaamžių medžių rasota žole. Taip man besvajojant prabėgo naktis.

Prie traukinio manęs jau laukė močiutė, didelis ir vyresnysis pusbrolis Justas.

— Agnės laukia, – tarė jis.

— Čy, tegu jai bus staigmena, – tarė močiutė.

Mums važiuojant iš stoties į namus, Justas pasakojo apie savo

pomėgius ir tris kartus vos neprasitarė apie staigmeną. Atvažiavę į namus, kitų pusbrolių – Lino (7 metų), Vaidoto (10 metų), Matuko (1 metų), pusseserės Marijos (4 metų) neradome. Namai buvo tušti.

— O kur visi? – nustebusi paklausiau aš.

— Kur visi? Tuoju ir mes būsime ten, kur jie, – linksmi tarė diedelis.

Atsipūtėme po kelionės, papietavome ir nusileidome prie mašinos. Važiuojant močiutė pasakė, kad po poros valandų manęs laukia netikėta ir maloni staigmena. Važiavome pro Lietuvos miškus, rugių laukus, ir aš vėl paskendau svajonių šalyje. Mama man kažką sakė, bet aš jau nieko nebegirdėjau. Močiutė atsisuko nuo priekinės sėdynės.

— Apie ką svajoji? – paklausė ji.

— Tavo tėvai, kai tu buvai maža, turėjo sodybą? – paklausiau aš.

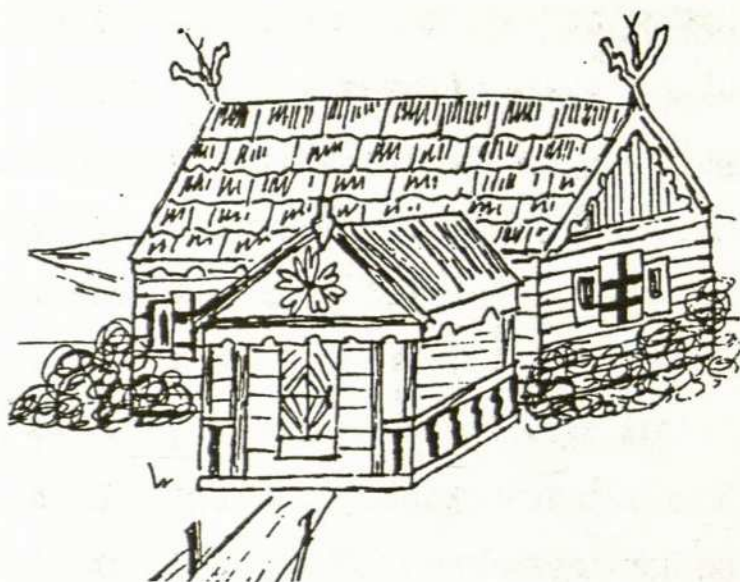
— Žinoma. Mano vaikystė prabėgo Dzūkijos krašte. Paažuolės kaime. Aš iki šiol negaliu užmiršti vienišos kriaušės, palinkusios ties šuliniu, linksmų jurginų po langais, šieno kupetų kvapo.

Netrukus mašina pasuko siauru akmenuotu vieškeliu. Besiskverbianti dulkės sugrąžino mane iš svajų pasaulio. Dar po vieno posūkio mašina nudardėjo keliu, iš abiejų pusių apsėtų žirniais. Žirnių laukui pasibaigus, pamačiau mažą pirtelę su vienu langu ir išraižytais durimis. Tolėliau matėsi tvartas. Netikėtai diedelis sustabdė mašiną ir liepė mums išlipti. Išlipau.

— Štai čia ir yra mūsų senovinė sodyba. Na, o senovinėmis suknelėmis pasirūpinsime kartu, – tarė močiutė.

Prieš mane stovėjo senas medinis namelis išraižytais langinėmis. Aplink namelį žydėjo gėlės, mano mėgstamos: jurginai, lelijos, rūtelės,

ramunės. Kiek jų daug!
O kokios aukštos
saulėgražos! Šalia namų
stovėjo šulinys. Nuo
šulinio iki tvenkinio
gausybė obelių ir
kriaušių, tarp jų – bitelių
aviliai. Apsisukau.
Pamačiau seną daržinę

be langų, tiktai stoge buvo mažos durelės. Aš vėl apsisukau.

— O kurgi mano pusbroliai? – paklausiau aš.

— Turbūt statosi naujas buveines, – atsakė diedelis.

Nudūmiau pusbrolių ieškoti. Pirmą radau septynmetį Liną. Jis
sėdėjo klojime ant šieno krūvos.

— O, Agnė atvažiavo! – suklykė Linas ir pradėjo dėstyti savo
sumanymus. Štai vienas iš jų.

— Ten, netoli tvenkinio, stovi sena pašiūrė. Tai mūsų valdos. Ten ir
žaisime „bum bum pinkles“.

— O kas tos „bum bum pinklės“? – pasiteiravau.

— Tai padūkėlių žaidimas. Klausyk. Dvi mažės, Ieva ir Marija,
turės įbėgti į pašiūrę. Ten stovi dviaukštė lova. Po ja guli vienas
komandos narys. Jis laiko rankoje paklodės galiukus. Viršutinėje lovoje
guli kitas komandos narys, laiko tinklą. Įbėgus mažei, komandos narys,
esantis po lova, patraukia paklodę ir mažė nugriūva ant pagalvės, kuri
guli tolėliau. Tuomet kitas komandos narys iš antro aukšto numeta
tinklą. Mažėms linksma ir baisu, jos klykia, cypia, juokiasi...

— Na, sutinku, smagus žaidimėlis. O kur Vaidas?

Prie klojimo pasirodė Vaidas.

— Labas. Ką veiki?

— Labas. Tik tyliai. Aš su tavimi vienoje komandoje, Linas su Justu – kitoje. Jie neturi žinoti mūsų paslapčių. Įrenginėju naują buveinę. Supranti, Justas buvusią surado. Reikės paprašyti ko nors iš suaugusiųjų iš medžio nudrožti raktelį buveinei užrakinti.

— Vaidai, aš moku drožinėti! Nupiešk man piešinėlį ir bus tau nuostabus raktelis.

— O per kiek laiko tu jį išdroši? – su nepasitikėjimu paklausė Vaidas.

— Gal per dvi dienas. Žiūrint koks raktelis. Bet gali pasitikėti, aš tikrai jį išdrošiu. Pradėkime darbą naktį, kad niekas mūsų nepastebėtų. Trečią naktį susitinkame prie šulinio.

Aš nuėjau į kambarį ir greitai užgesinau lempą. Medukas raktui gulėjo po mano pagalve. Aš „miegojau“ su purvinais džinsais ir šiltu megztiniu. Sučirškus žadintuvui, įsikišau meduką į kišenę ir išėjau į lauką. Sėdau ant laiptelių ir ėmiausi darbo. Netrukus pasirodė Vaidas.

— Vaidai, koks sutapimas! Pažvelk į dangų! Kokia žvaigždėta naktis!

— Taip, viskas kaip ant delno, nereikės net žvakės! Tęsk darbą, o mano buveinei trūksta kelių rąstų.

Su gaidžiais darbas buvo baigtas. Raktelis Vaidui labai patiko. Jis pažvelgė į mane su nuostaba akyse ir ištare:

— Šaunu! Puikus raktelis!

Prabėgo trys dienos. Buvėinė įrengta. Raktas saugiai paslėptas.

Atėjo lauktoji diena, kai komandos turėjo parodyti savo buveines suaugusiems. Justas su Linu buvo pasidarę buveinę sename rūsyje prie „Pomidorjono“ – taip vadinosi šiltnamiai, kur augo įvairiarūšiai pomidorai. Išsikraustę kaimynai buvo ten palikę mažą juodą šuniuką, kurį kaime visi žinojo. Šunelis gyveno pusbrolių buveinėje. Suaugusieji pasitarę nusprendė, kad mūsų buveinė su stebuklinguoju rakteliu buvo kur kas jaukesnė ir įdomesnė. Mes su Linu gavome didžiąją premiją – du šimtus kramtomosios gumos gabalų!

Taip mums kiauras dienas bežaidžiant „Bum bum pinkles“, dūkstant ir išdykaujant, prabėgo vasara.

— Šiandien išvažiuoju į Maskvą. Pasiilgsiu jūsų visų, – ištariau aš.

Į stotį mane palydėti atvažiavo Vaidas su Justu. Vaidas tyliai priėjo prie manęs ir įdėjo į ranką ryšulėlį.

— Tu gerai drožinėji... Tavo peiliukas surūdijęs. Iki! Traukinys greitai pajudės.

Aš įlipau į traukinį. Justas padavė man į rankas mažą juodą šunelį.

— Ačiū tau, – pasakiau. Man iš akies išriedėjo ašara. Nenorėdama to rodyti, nususukau.

Traukiniui pajudėjus, atidariau Vaido ryšulėlį. Ten gulėjo lapelis, peiliukas ir raktas nuo buveinės. „Agne, tu gerai drožinėji. Tavo peiliukas jau senas, nutariau padovanoti naują. Tikiuosi, tau patiks mano dovana. Atvažiuk greičiau... Myliu. Vaidas“.

Skrustu vėl nusirito ašara. Šuniukas liūdnomis akutėmis žvelgė į mane...

Agnietė Dubnovaitė

Maskvos vidurinės mokyklos „Šaltinėlis“

V klasės mokinė

GALVOSŪKIAI

Išbraukite raidžių tankumyne duotus žodžius. Jie paslėpti vertikaliuose, horizontaliųjų ir įstrižose eilutėse. Iš likusių raidžių horizontaliai perskaitysite frazę.

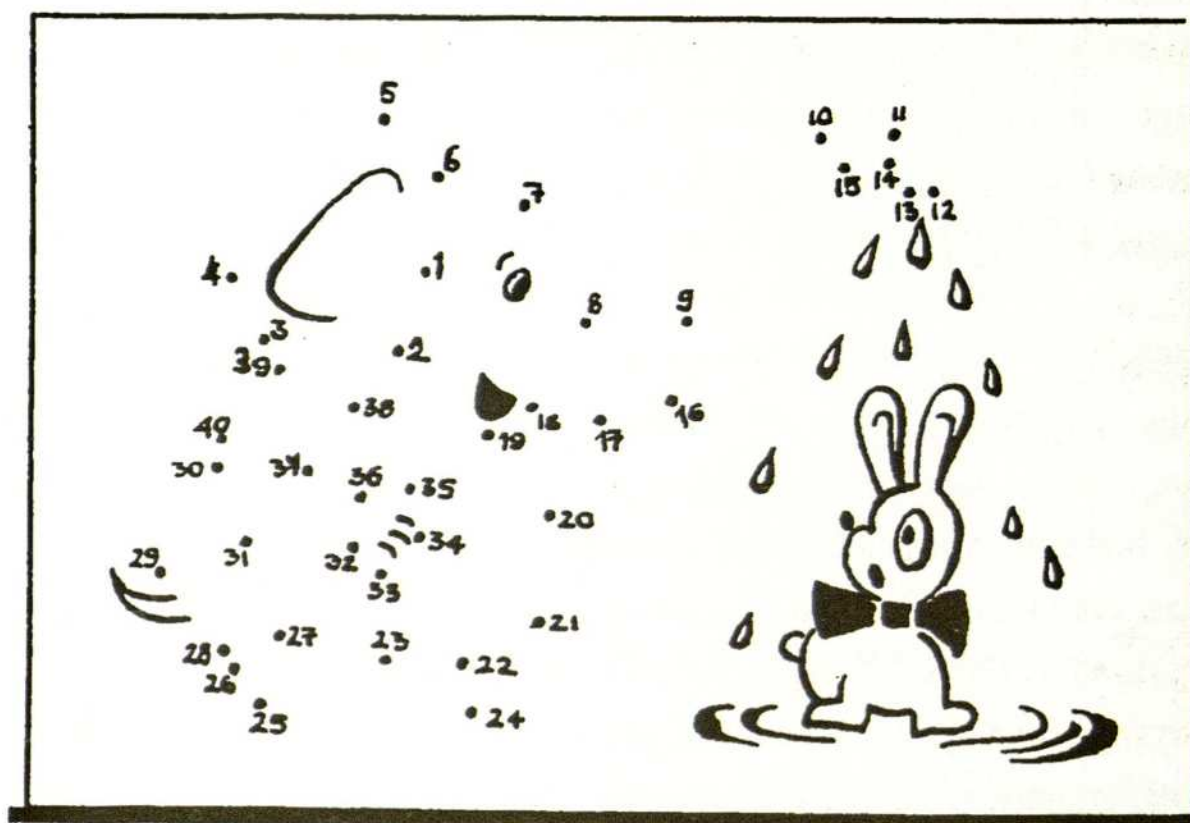

Adresas, agurkas, akiniai, aksomas, albumas, algebra, amperas, angelas, antakis, apgamas, apkepas, apuokas, apysaka, areštas, aruodas, ateivis, atletas, atvejis, augalas, aukštis, avalynė, azalija, azartas, banga, baras, bauda, blakė, būrys, daiktas, dalyvis, debitas, degtinė, dekanas, derinys, didikas, diena, dobilas, donoras, drausmė, dumblas, durklas, dvikova, eketė, fasadas, finalas, flangas, formulė, fregata, frontas, gaisras, galas, gaminys, garbana, gaublys, gedimas, geismas, gelmė, gilis, ginklas, globa, gondola, grandis, greitis, grindys, gruodis, grupė, jausmas, maistas, narsa, noras, rankena, ruduo, salonas, sauja, sekta, skardis, sėkla.

SURASK 10 SKIRTUMŲ

Sumanė ir nupiešė Ramunė Bateikienė

Sujunk skaičius

JUOKŲ MAIŠELIS

Buvo graži vasaros diena, bet mama gulėjo lovoje. Dukra Paulė paklausė, kodėl ji nevažiuoja kartu į gamtą. „Man skauda nugarą“ – atsakė mama. „Tai kodėl tu ant jos guli?“ – nusistebėjo Paulė.

...

Mama priekaištauja trimečiui Joneliui:

— Kaip tu gali tokiomis nešvariomis rankomis eiti į lauką?

Jonelis nustebejęs atsakė:

— Betgi aš eisiu, mama, kojomis.

...

Mama klausia Aldutę pirmąją mokslo metų dieną grįžusią iš mokyklos:

— Na, ar daug ko tavo ten išmokė?

— Deja, nedaug, Rytoj vėl reikia eiti mokytis.

...

Vienoje mokykloje inspektorius klausia mokinių:

— Kas gali pasakyti, kam naudojama karvės oda?

— Kamuoliams gaminti, – atsako berniukas.

— Dar? – klausia inspektorius.

— Batams.

Inspektorius pažvelgia į įtemptai galvojančią mergaitę.

— Kaip manai, papurgalve, kam dar tinka karvės oda?

— Kad karvė nesubyrėtų, – atsako mergaitė.

...

Į kambarį įlekia raudodamas Jonukas:

— Tėveli, tėveli, prarijau smeigtuką...

— Ir dėl tokio nieko šitiek ašarų? Štai, imk kitą.

...

PER DAUG PAREIGINGAS

Skiltininkas skundžiasi draugininkui:

— Su broliu Saulium tikra bėda: jis yra didžiausias skilties triukšmadaris, bet blogiausia su juo, kad jis nepraleidžia nei vienos sueigos!

Martynas giriasi:

— Mamytė siuvo ir

aš jai padėjau.

— O ką tu darei?

— Aš sėdėjau šalia.

DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

Tadui Baužai

už 20 dol. auką

Lithuanian Educational Council of the USA
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441 Tel. 708 - 301-6410

34 eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė 2000 spalio eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė